

5-6-2016

School begeleidingssysteem

Beroepsproduct

Ireem van Leersum

VOOR FONTYS HOGESCHOLEN – LERAAR TECHNISCH BEROEPSONDERWIJS

Voorwoord

Iedere school is anders, met daarop verschillende studenten en daarbij weer verschillende achtergronden. Het SintLucas leidt op om de studenten succesvol in de creatieve industrie te laten werken of door te studeren in een richting binnen deze industrie. Er wordt zo minmogelijk gedacht in tekortkomingen, en zo min mogelijk gesproken over zorgleerlingen en zo min mogelijk etiketjes geplakt. Veel van de dagelijkse begeleiding is toe te passen in de vak-lessen. Maar natuurlijk zijn er ook situaties waarin verdere of andere hulp noodzakelijk is. Hoe dit systeem op school in elkaar zit en hoe hierover gedacht wordt staat in dit document beschreven.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Werkwijze	4
Het begeleidingssysteem.....	5
School ondersteuningsprofielen	5
Procedure	6
Verzuimbegeleiding.....	6
Overdracht	6
Steunpilaren leerlingbegeleiding.....	7
Studieloopbaanbegeleider/loopbaancoach	7
ZorgAdviesTeam (ZAT) en Klein zorgteam	7
Externe organisaties	7
GGD	8
MEE	8
RMC.....	8
Interview over ervaringen	9
Interview met Monique van der Maden	9
Interview met Yvonne Mullink	10
Bevindingen uit interviews	12
Mbo-instelling verantwoordelijk voor passend onderwijs	13
Conclusie van de bevindingen	14
Leermomenten en nieuwe inzichten.....	14
Mijn standpunt.....	14
Toekomstige rol.....	14
Grenzen	14
Bronnen en bijlagen.....	15

Werkwijze

Voor dit document heb ik als eerst allerlei documenten opgezocht en doorgespit over het begeleidingssysteem van het SintLucas. Hoe wordt er gedacht over begeleiding, welke vormen van begeleiding zijn er mogelijk op het SintLucas en wanneer worden deze ingezet en in welke maten. Toen ik dit gelezen had en voor mezelf in kaart had gebracht ben ik dit gaan verwoorden in een document.

Ook heb ik nog enkele docenten geïnterviewd over hoe zij dachten over het zorgsysteem van het SintLucas. Daaruit ben ik mijn bevindingen gaan schrijven.

Daarnaast heb ik me nog wat verdiept in het feit dat sinds 1 augustus 2014 de leerlinggebonden financiering is afgeschaft. De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren en vormgeven van hun ondersteuningsaanbod.

Het begeleidingssysteem

Op het SintLucas wordt voornamelijk gewerkt aan het vervullen van ambities. Daarom gaan ze zoveel mogelijk uit van mogelijkheden en zo min mogelijk van tekortkomingen, zorg en etiketten. De studenten worden opgeleid om in de toekomst in de creatieve industrie te werken. Aan de hand van competenties die de studenten ontwikkelen groeien zij in deze branche. In de lessen wordt er zoveel mogelijk geprobeerd studenten te begeleiden waar zij dit nodig hebben. Wanneer een student meer hulp nodig heeft kan deze samen met de school en de ouders in contact gaan met elkaar voor passend hulp.

School ondersteuningsprofielen

Om aan te geven welke vormen van leerlingbegeleiding er op het SintLucas mogelijk zijn en op welke gebieden leerlingen worden begeleid, hebben zij onderscheid gemaakt in twee ondersteuningsprofielen. Binnen de ondersteuningsprofielen zijn de studenten ook opgedeeld in twee groepen.

- Basisondersteuning

Dit is 92% van de studenten op het SintLucas. Binnen deze groep wordt relatief veel begeleiding geborgen. Deze groep is opgedeeld in twee verschillende groepen;

1. Studenten zonder extra ondersteuningsbehoefte
2. Studenten met lichte, enkelvoudige extra ondersteuningsbehoefte die weinig extra tijd en begeleiding vraagt, structurele ondersteuning op lichte gebieden of incidentele ondersteuning zoals:
 - Dyslexie of dyscalculie (waar men weinig hinder van ondervindt)
 - Taal- of rekenen (achterstand)
 - Lichte en tijdelijke sociaal-emotionele problematiek
 - Beperkte problemen studievaardigheden zoals planning
 - Loopbaan oriëntatie- en begeleiding
 - Studie- en planningsvaardigheden
 - Sociale vaardigheden
 - Sociale of emotionele belemmeringen
 - Beroeps- of studiekeuze (buiten de taak en mogelijkheden van de studieloopbaanbegeleider of loopbaancoach)
 - Stagevaardigheden
 - Faalangst
 - Analyse en advies m.b.t. leer- of gedragsproblemen

- Extra ondersteuning

Dit is de overige 8% van de studenten op het SintLucas. Waarvan 7% met maximaal 1 uur per week ondersteuning het kunnen redden en 1% met maximaal 2 uur per week. Deze ondersteuning kan zowel individueel als groepsgewijs plaatsvinden. Ook deze groep is opgedeeld in twee verschillende groepen;

1. Studenten met enkelvoudige structurele extra ondersteuningsbehoefte tot maximaal 1 uur per week.
 - Leerprobleem

- Gedragsprobleem
 - Sociaal-emotioneel probleem
 - Psychisch probleem
 - Lichamelijke beperking of chronische ziekte
 - Auditieve of visuele beperking
 - Dyslexie of dyscalculie (waar men veel hinder van ondervindt)
2. Studenten met enkelvoudige of meervoudige structurele extra ondersteuningsbehoefte tot maximaal 2 uur per week.
- Leren-leren of studievaardigheden
 - Planningsvaardigheden
 - Informatieverwerking
 - Communicatie en sociale vaardigheden
 - Psychische of emotionele kwetsbaarheid
 - Lichamelijke ondersteuning

Procedure

Wanneer een student zich aanmeldt bij het SintLucas en er wordt aangegeven door de student, de toeleverende school of het blijkt uit het toelatingsgesprek dat de student extra ondersteuning nodig heeft vindt er een gesprek tussen de student, ouders/verzorgers en het SintLucas plaats over welke ondersteuning nodig is en geboden kan worden. Dit wordt als bijlage bij de onderwijsovereenkomst toegevoegd.

Twee keer per jaar wordt dit geëvalueerd en wanneer nodig bijgesteld. Wanneer er tijdens de opleiding iets bijgesteld moet worden is de studieloopbaanbegeleider/loopbaancoach het eerste aanspreekpunt voor zowel de student als de ouders/verzorgers van de student.

Openheid in de benodigde ondersteuningsbehoefte is belangrijk zodat er tijdens de opleiding geen andere ondersteuningsbehoeften naar boven kan waar SintLucas niet in kan voorzien. De ondersteuning en begeleiding is afgestemd op de mogelijkheden van de school.

Verzuimbegeleiding

Binnen het SintLucas zijn met zowel de GGD als de leerplichtambtenaar afspraken gemaakt over het (on-) geoorloofd verzuim. Wanneer een student uit dreigt te vallen omdat deze niet de juiste opleiding heeft gekozen maar nog wel leerplichtig is kan deze zijn laatste maanden van het studiejaar nuttig besteden. Vakken die relevant zij voor een gewenste andere opleiding kunnen gevolgd worden en daarnaast kan de student stagelopen of werken. Hierdoor kan geholpen worden te werken naar een succesvolle instroom op een andere opleiding.

Overdracht

De aanmelding wordt schriftelijk gedaan door de nieuwe student en de aanleverende school. Wanneer het nodig is meer informatie te krijgen neemt de zorg coördinator of een ander lid van de intakecommissie contact op met de aanleverende school. De aangemelde student zal in veel gevallen (in ieder geval een student met een LGF (leerlinggebonden financiering)) een gesprek met de zorg coördinator hebben. In dit gesprek wordt besproken, welke hulp de

student nodig heeft, bekeken of SintLucas deze hulp kan bieden, met in het achterhoofd dat de student de opleiding met een diploma af moet kunnen ronden.

Steunpilaren leerlingbegeleiding

Om de studenten het beste te kunnen begeleiden is zoals eerder te lezen is een heel team van specialisten ingezet om dit zo goed mogelijk te begeleiden. De steunpilaren van deze begeleiding staan hier omschreven met daarbij hun taken en bevoegdheden.

Studieloopbaanbegeleider/loopbaancoach

De studieloopbaanbegeleider is het aanspreekpunt voor de student, de ouder/verzorger en de collega-docenten. Hij/zij doet de basisbegeleiding van de student.

Wanneer er tijdens de opleiding iets bijgesteld moet worden m.b.t. de begeleiding/ondersteuning is de studieloopbaanbegeleider/loopbaancoach het eerste aanspreekpunt voor zowel de student als de ouders/verzorgers van de student.

Wanneer er andere hulp ingeschakeld moet worden is de studieloopbaanbegeleider degene die stappen onderneemt. Bijvoorbeeld het inschakelen van andere begeleidingstrajecten zoals advies en ondersteuning vanuit de ZorgAdviesTeams (ZAT's), het kleine zorgteam en de LGF-begeleiding (voor studenten met een leerlinggebonden financiering).

ZorgAdviesTeam (ZAT) en Klein zorgteam

De ZorgAdviesTeams zijn opgezet om leerlingen kortdurend te begeleiden of door te verwijzen naar passende externe hulpverlening. De studieloopbaanbegeleider (SLB-er) heeft de verantwoordelijkheid problemen te signaleren en een student aan te melden bij het ZAT, hierdoor wordt er extra op de student gelet. Meerdere gesprekken worden gevoerd en de student wordt geholpen. Wanneer de signalen er zijn dat er hulp van buitenaf ingeschakeld moet worden zullen zij dit doen. Door signalen als leer- en ontwikkelingsproblemen, psychische problemen en of problemen op sociaal-emotioneel gebied waardoor studeren en/of schoolse activiteiten in het gedrang komen op te pikken en te begeleiden kan voortijdig uitval voorkomen worden.

De ZAT-teams werken samen met interne en externe specialisten. Dit zijn specialisten van schoolmaatschappelijk werk, orthopedagoog, leerplichtambtenaar, GGD, wijkagent, MEE en RMC.

Ook heeft het SintLucas een klein zorgteam die bestaat uit begeleidingscoördinatoren, de zorg coördinator, orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werker.

Externe organisaties

Buiten de interne organisatie werkt de school ook samen met externe organisaties. Zoals de GGD, Wijkagent, MEE en RMC. Hieronder een korte omschrijving wat deze organisaties doen en wanneer deze worden ingezet.

GGD

SintLucas werkt samen met een jeugdarts van de GGD Brabant-Zuidoost. Zij ondersteunen de school en de studenten als er zorgen of vragen zijn rondom het onderwerp gezondheid of gedrag. Allerlei onderwerpen zoals roken, drinken, bewegen of juist sociale contacten, hobby's/vrijtijdsbesteding kan besproken worden. De jeugdarts analyseert het gesprek en de problemen die zijn besproken. Daarover krijgt de student advies. Het is hiermee de bedoeling dat de student zo goed en prettig mogelijk weer mee kan doen schoolactiviteiten.

Jeugdzorg van de GGD kan worden ingezet bij informatie vergaring over bijvoorbeeld ziekteverzuim van een student.

MEE

Omdat iedere jongere in Nederland recht heeft op passend onderwijs en dit lastig is om te realiseren voor studenten met een beperking werkt het SintLucas samen met het MEE. Samen met het MEE regelt de school samenwerkingsverbanden om ervoor te zorgen dat studenten het onderwijs krijgt wat hij/zij nodig heeft. Samen met het team schoolmaatschappelijk werk (SMW) gaan ze op zoek naar de passende oplossing voor studenten die extra begeleiding nodig hebben.

RMC

Samen met het RMC probeert SintLucas voor voortijdige schoolverlaters een traject te maken dat zo goed mogelijk past bij de volgende stap van de student. Hierdoor kan de student geholpen worden om in de tijd dat de student nog leerplichtig is toch een passende plaats te bereiken in bijvoorbeeld de arbeidsmarkt. Of ervoor zorgen dat de student alleen nog de vakken volgt waar deze voor de nieuwe opleiding ook werkelijk iets aan heeft.

Interview over ervaringen

Om erachter te komen wat de ervaringen zijn van docenten op school op het gebied van de schoolbegeleiding heb ik enkele docenten wat vragen gesteld. Onderstaand staan de antwoorden die gegeven zijn door de docenten. Na de interviews staan de opvallende zaken uit de interviews beschreven.

Interview met Monique van der Maden

Wat is de rol van de docent in leerlingbegeleiding volgens u?

(In de les maar ook doorsturen naar andere instanties)

De docent begeleidt de student tijdens zijn lessen op vakinhoudelijk gebied. Eventueel hier en daar met de planning en het bieden van structuur. Als de docent bemerkt dat de student meer begeleiding nodig heeft, bijvoorbeeld als student door privéomstandigheden niet lekker in zijn vel zit, dan brengt hij de LOB-er hiervan op de hoogte. Ook als de vakinhoudelijke begeleiding niet toereikend is moet dit gecommuniceerd worden met de LOB-er. Deze bekijkt of doorverwijzing nodig is.

Welke werkzaamheden heeft u wat betreft het begeleiden van een student?

Bijvoorbeeld: LOB-er, docent, afdelingshoofd + omschrijving wat er van u verwacht wordt.

Ik ben docent. De werkzaamheden wat betreft begeleiding staat bij bovenstaande vraag uitgelegd.

Hoe beleeft u deze werkzaamheden?

De afspraken zijn duidelijk. Korte lijnen. Jammer dat ik geen LOB-er meer ben, want het persoonlijke contact met studenten en de gesprekken vond ik wel prettig.

Wat is het sterke punt van uw positie en het begeleiden van de student?

Bijvoorbeeld LOB-er, ziet ze veel, diepgaandere contact, dus praat gemakkelijker met studenten over problemen.

Bovenstaande klopt. Als docent sta je er iets verder vanaf. Maar omdat je vaak niet op de hoogte bent van alle problematiek kun je ook zonder vooroordelen met studenten omgaan. Het gaat daarbij om jouw vak, of het gedrag tijdens jouw les. Je kent het hele plaatje niet en dat heeft soms ook z'n voordelen.

Wat is een lastig punt op gebied van studentbegeleiding?

Bijvoorbeeld: Moet het snel uithanden geven naar andere 'afdeling' of zie de student te weinig.

Het is lastig om te beoordelen of je zelf de student kunt helpen, of dat hij door verwezen moet worden naar het ZAT (Zorg Advies Team). Sommige studenten willen geen hulp terwijl ze het hard nodig hebben. Sommige ouders (van minderjarige studenten) willen geen toestemming geven voor begeleiding.

Wat zijn de sterke punten van de studentbegeleiding van de school volgens u?

Speciaal aangestelde docenten die als extra taak de begeleiding op zich nemen. Dus veel tijd en middelen voor begeleiding. ZAT die moeilijkere gevallen bespreekt en eventueel overneemt. Schoolmaatschappelijk werk die daarna nog ingezet kan worden.

Waar zitten verbeterpunten op het gebied van studentbegeleiding?

(bv. begeleiden op dit gebied missen we nog of dit kan beter)

Bij de aanname (intake) zouden we al beter in zicht moeten hebben of student wel te begeleiden is of dat zijn problematiek te complex is om goed te kunnen functioneren op school.

Interview met Yvonne Mullink

Wat is de rol van de docent in leerlingbegeleiding volgens u?

(in de les maar ook doorsturen naar andere instanties)

Omdat ik LOB-er ben is voor mij als docent zijnde mijn rol dat ik 1^e aanspreekpunt ben voor de student. Dit kan gaan over de schoolloopbaan maar ook over de uitstroom (wat vervolgstappen kunnen zijn). Buiten deze onderwerpen is het aan mij de taak om de contactmomenten met de student te hebben en in de gaten te houden hoe het met de student gaat. Vanuit deze gesprekken en informatie die doorgespeeld wordt door collega's is het van belang om te kijken of een persoonlijk gesprek nodig is. Hiervoor plannen we dan even een ander moment in.

Het is dus erg belangrijk dat wanneer een student naar een docent komt met een probleem deze ook doorgespeeld wordt naar de LOB-er van de student. Natuurlijk is het wel zo dat de docent zelf ook kan helpen in de begeleiding van de leerling. Een student komt met een probleem gemakkelijker naar iemand waarmee deze een band heeft. Dit hoeft dus niet altijd de LOB-er te zijn. Deze communicatie tussen vakdocent en LOB-er is dus erg belangrijk.

Welke werkzaamheden heeft u wat betreft het begeleiden van een student?

Bijvoorbeeld: LOB-er, docent, afdelingshoofd + omschrijving wat er van u verwacht wordt.

Zoals gezegd ben ik LOB-er, maar ik ben ook nog begeleiding coördinator en doe ik de studentbegeleiding van het mediavormgeven.

Wanneer een LOB-er niet de gewenste hulp meer kan bieden of andere partijen ingeschakeld moeten worden omdat de situatie complexer is en extra zorg nodig is dan pak ik dit op.

Maandelijks worden vragen omtrent extra zorg besproken. Dit gaat voornamelijk over zorg waardoor de studenten vastlopen in het schoolproces. Voorbeelden van deze persoonlijke problemen zijn: scheidingen, motivatieproblemen of verslavingen). Per persoon wordt specifiek bekeken welke hulp nodig is en of deze hulp geboden kan worden. Bij deze gesprekken zijn mensen van onder andere schoolmaatschappelijk werk, GGZ en een orthopedagoog aanwezig.

Hoe beleeft u deze werkzaamheden?

Ik vind het heel erg fijn om het te doen en doe het ook erg graag. Maar het is iedereen gegeven om dit te doen. Je moet er wel echt geschikt voor zijn om dit te doen. Zelf vind ik het erg dankbaar werk omdat je probeert een student handvatten te geven om gewoon weer lekker in zijn/haar vel te zitten en uiteindelijk natuurlijk goed te kunnen presteren op school.

Wat is het sterke punt van uw positie en het begeleiden van de student?

Bijvoorbeeld LOB-er, ziet ze veel, diepgaandere contact, dus praat gemakkelijker met studenten over problemen.

Ik denk dat als LOB-er je goed op de hoogte bent van wat de thuissituatie is en wat er gaande is in de student zijn of haar leven. Wanneer ik niet mijn LOB-klas heb en dus de docentrol heb is het voordeel juist dat je veel kunt zien van de student. Je hebt geen informatie over het thuisfront o.i.d. dus je staat er 'neutraler' in.

Wat is een lastig punt op gebied van studentbegeleiding?

Bijvoorbeeld: Moet het snel uithanden geven naar andere 'afdeling' of zie de student te weinig.

Wat lastig is als LOB-er als je geen vakdocent bent is dat je ze alleen tijdens de begeleidingsuren ziet en niet op andere plaatsen in de klas. Je bent hierdoor erg afhankelijk van de belangrijke informatie die doorgespeeld wordt door docenten. Het is erg belangrijk om als LOB-er een goede band met je studenten te creëren omdat je ook graag op tijd wilt horen als zij in vakken tegen problemen aanlopen. Aan het einde van de periode worden de beoordeling van de vakken pas in Magister gezet en zijn deze dus ook pas inzichtelijk voor de LOB-er. Hierdoor kun je kostbare tijd verliezen.

Wat zijn de sterke punten van de studentbegeleiding van de school volgens u?

Doordat we niet zo'n hele grote school zijn hebben we een redelijk goed beeld van de studenten. De studenten zijn geen nummers bij ons op school en we hebben voldoende contacturen om met hen te spreken. De LOB-groepen en de netwerkweken zorgen dat je als student steeds weer andere studenten leert kennen. Hierdoor ontstaat ook veel peer-learning en worden problemen zelfs al onderling besproken en soms zelfs opgelost.

Waar zitten verbeterpunten op het gebied van studentbegeleiding?

(bv. begeleiden op dit gebied missen we nog of dit kan beter)

Het zou de studenten kunnen helpen als je als LOB-er beter de resultaten en proces van de modules in de gaten kunt houden. Hierdoor kun je eerder in gesprek met de student over wat er gaande is en mogelijk helpen bij het sturen van de docent in plaats van pas aan het einde van de periode.

Bevindingen uit interviews

Wat mij opvalt uit het interview met Monique is dat zij aangeeft dat je als docent zijnde wat verder van de student afstaat. Dit kan ik beamen zeker als moduledocent zoals ik dat ben. Ik zie de studenten een hele korte periode en daarna niet meer of pas over een half jaar weer o.i.d. Dit heeft als voordeel dat je de student kan benaderen zonder zijn gehele thuissituatie etc. te weten en daardoor kun je neutraler naar de student kijken. Een nadeel is juist weer dat je studenten in de klas niet echt leert kennen omdat ze maar erg kort in je les zitten. Hierdoor creëer je moeilijker een band met de student.

Uit het interview met Yvonne (LOB-er) komt naar voren dat zij degene is die een band aan moet gaan met de student. Zij is hun 1^e aanspreekpunt en een student moet naar haar toe gaan. Natuurlijk is de hulp van een docent niet weg te denken. Docenten zien de studenten tijdens lessen en merken hierbij allerlei dingen op. Wanneer iets opvalt moet dit doorgespeeld worden want het kan zijn dat de student pas over een week weer de LOB-les heeft en dat het probleem daardoor pas later opgemerkt wordt als nodig. Het is dus van groot belang dat docenten wanneer er iets opvalt hiermee naar de LOB-er gaan van de betreffende student.

Voor de LOB-er zou het handig zijn dat ze gedurende de gehele periode mee kunnen kijken met de resultaten van een student. Dit zou inhouden dat vakdocenten hun aantekeningen en tussentijdse beoordelingen en dingen die afgetekend moeten worden allemaal moeten invoeren. Ik denk dat dit iets is wat lastig is te realiseren. De ene docent doet dit anders als een andere docent. Wel begrijp ik dat het gemakkelijk zou zijn. Hierdoor kan een LOB-er eerder zien als er dingen zijn die opvallen en eerder met de student in gesprek gaan als pas na enkele weken.

Mbo-instelling verantwoordelijk voor passend onderwijs

Sinds 1 augustus 2014 zijn mbo-opleidingen zelf verantwoordelijk voor het organiseren en vormgeven van hun ondersteuningsaanbod. Ze bepalen welke ondersteuning zij bieden aan studenten die extra ondersteuning of begeleiding nodig hebben. Deze ondersteuning/begeleiding moet verbreed worden over de studenten die hierin behoefte hebben.

Om nieuwe studenten een goed advies over de juiste opleiding, het niveau en de eventuele extra ondersteuning te kunnen geven is een goede intakeprocedure noodzakelijk. Ook is een goede samenwerking met het voortgezet onderwijs nodig. Het is van belang dat het voortgezet onderwijs goed in kaart brengt welke hulp de student daar gekregen heeft.

De afspraken over extra begeleiding en ondersteuning die een student nodig heeft om zijn opleiding succesvol te voltooien worden genoteerd in een onderwijsovereenkomst. Hierna is het van belang betrokken docenten, begeleiders en eventuele andere partijen op de hoogte te brengen van de afspraken. Hieraan kunnen zij dan invulling geven.

Voorbeelden van ondersteuning die geboden kunnen worden zijn: loopbaanbegeleiding, mentoraat, schoolmaatschappelijk werk en professionele zorg. Ook gemeente, (jeugd)zorg, UWV en lokale overheid worden belangrijker om mee samen te werken. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de leerplicht en wetgevingstrajecten zoals de participatiewet.

Conclusie van de bevindingen

Leermomenten en nieuwe inzichten

Wat voor mij een leermoment was is wat er eigenlijk allemaal bij de begeleiding en ondersteuning van studenten komt kijken op een school. Natuurlijk weet je wel dat er veel contacten zijn met allerlei instanties voor wanneer er hulp nodig is en je weet dat er bepaalde taken bij de docenten liggen. Maar dat er ook nog een heel ZAT-team is op school die regelmatig overlegd en vergaderd wist ik niet. Ook had ik er eerder niet bij stil gestaan hoe belangrijk de taak van de docent hierin eigenlijk is. De docent is degene die de student ziet en die dingen het snelst opmerkt. Deze moet dit ook melden om ervoor te zorgen dat studenten zo snel mogelijk geholpen worden.

Mijn standpunt

Ik denk dat het begeleidingssysteem wel goed geregeld is. Wel is het echt van belang dat alle docenten wanneer ze iets opmerken dit aangeven en de LOB-ers hiermee dus ondersteunen.

Toekomstige rol

Ik zie mezelf uiteindelijk wel in een LOB-rol. Ik vind het erg leuk om een band met studenten op te bouwen en de student zo veel en goed mogelijk te begeleiden en te helpen waar nodig. Dit zal nog wel even tijd nodig hebben omdat ik in het gewone docentschap nog genoeg te groeien heb, maar uiteindelijk zie ik me dit wel doen.

Grenzen

Mijn grenzen liggen nu bij het observeren en het stukje persoonlijke begeleiding die ik de student zelf kan bieden. Wanneer meer specifiekere hulp nodig is zal ik dit moeten melden bij de LOB-er van de student waarnaar die de student kan helpen en eventueel andere stappen kan nemen voor de student zoals het aanmelden bij het ZAT.

Bronnen en bijlagen

SintLucas. (z.d.) *Begeleiding*. Geraadpleegd op 24 maart 2016, van <http://www.sintlucas.nl/mbo/428/onderwijs.html>

SintLucas. (z.d.) *ondersteuning*. Geraadpleegd op 24 maart 2016, van <http://www.sintlucas.nl/mbo/onderwijs/1090/ondersteuning.html>

SintLucas. (2015) *Studiegids Algemeen deel Boxtel & Eindhoven 2015*. Geraadpleegd op 8 april 2016, van http://www.sintlucas.nl/media/document/000538_studiegids-algemeen-deel-2015.pdf

MEE. (December 2012) - *Handreiking Passend Onderwijs*. Geraadpleegd op 12 mei 2016, van <http://www.meezuidoostbrabant.nl/publicaties/voor-organisaties>.

SintLucas. (09 oktober 2013). *Loopbaanoriëntatie –en begeleiding bij SintLucas*. Visie, beleidsuitgangspunten en speerpunten. Eindhoven

SintLucas. (Mei 2015). *Geïntegreerd jaardocument 2014*. Eindhoven

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (z.d.) *Invoering passend onderwijs in het mbo*. Geraadpleegd op 5 juni 2016, van <https://www.passendonderwijs.nl/mbo/passend-onderwijs-in-het-mbo/>